

Jyrki Jokinen
YRITTÄJÄ - VARATUOMARI

- 0400 856 297
- lakimies@lakitieto.com
- www.lakitieto.com
- Satamakatu 8, Tampere

HOITOTAHDOSTA

Hoitotahtolla voit ilmaista tahtosi tulevasta hoidostasi sinua hoitaville terveydenhuollon ammattihenkilöille siltä varalta, että et itse pysty osallistumaan hoitoratkaisuihin heikentyneen terveydentilasi, esimerkiksi muistisairauden, johdosta.

Voit ilmaista erityistoiveita hoidostasi tai kieltäytyä tietyistä hoitotoimenpiteistä. Voit esittää toiveita muistakin hoitoon liittyvistä asioista kuin vain lääketieteellisistä kysymyksistä. Halutessasi voit myös valtuuttaa toisen henkilön tekemään hoitopäätöksiä puolestasi.

Miten ja milloin hoitotahto tehdään

Laissa ei säädetä hoitotahtoa koskevista muotomääräyksistä, joten hoitotahtoon voi laatia vapaamuotoisesti. Hoitotahto tehdään kuitenkin yleensä kirjallisesti, tekijän allekirjoittamalla ja päivätyllä asiakirjalla, jonka oikeellisuuden vielä todistaa kaksi esteetöntä henkilöä. Hoitotahto kannattaa laatia hyvissä ajoin ennen terveydenhuollon piiriin hakeutumista.

Hoitotahtoon säilyttäminen ja kirjaaminen

Hoitotahto kannattaa tallettaa sellaiseen paikkaan, mistä omaiset ja läheiset sen tarvittaessa helposti löytävät. Yhtä kappaletta voi halutessaan kuljettaa myös mukanaan. Hoitotahto voidaan tallentaa potilasasiakirjoihin. Suullisesti terveydenhuollossa annettuna se kirjataan sairauskertomukseen.

Kelan hallinnoimassa kansallisessa terveystietokannassa (Kanta) jokainen voi itse ylläpitää hoitotahtonsa ajanmukaisuutta (<https://www.kanta.fi/kansalaiset>). Lisäksi terveydenhuollossa annetuista ja säilytetyistä hoitotahtoista menee tieto Kantaan.

Hoitotahtoon sisältö

Hoitotahtoon sisällön saa sen kirjoittaja vapaasti valita ja kirjoittaa. Laatija ei kuitenkaan voi edellyttää lääketieteellisiä tai sairaanhoidollisia toimenpiteitä, jotka eivät kuulu hänen sairautensa yleisesti hyväksytyyn hoitoon.

Koska lääketieteelliset asiat ovat useimmille meistä vieraita, hoitotahto laaditaan usein varsin pelkistetyksi valmiille kaavakepohjalle tai sitä hyväksi käyttäen. Esimerkiksi Terveyden ja hyvinvoinnin laitos on laatinut tällaisen valmiin pohjan, joka löytyy THL:n sivustolta www.thl.fi. Tällaiselle valmiille pohjalle on paljon helpompi laatia perushoitotahto, jota sitten voi täydentää tarpeen mukaan.

THL:n mallipohja on kaikessa yksinkertaisuudessaan hyvä lähtökohta:

“... määrään, että jos minä vakavan sairauden tai onnettomuuden seurauksena en pysty päättämään omasta hoidostani esimerkiksi tajuttomuuden tai vanhuuden heikkouden vuoksi, ei minua hoidettaessa saa käyttää keinotekoisesti elintoimintoja ylläpitäviä hoitomuotoja ellei tilani korjautumiseen ole selkeitä perusteita. Vaikeiden oireiden poistamiseksi tai lievittämiseksi voidaan kuitenkin edellä mainittuja keinojakin tilapäisesti käyttää. Tehohoitoa voidaan minulle antaa vain, jos voidaan kohtuudella arvioida, että sen antaminen johtaa parempaan tulokseen kuin pelkästään lyhytaikaiseen elämän pitkittymiseen. Jos toivorikkaana aloitettu hoito osoittautuu tuloksettomaksi, siitä on välittömästi luovuttava.”

Milloin hoitotahto on voimassa ja hoitotahtoon sitovuudesta

Hoitotahto on voimassa vain silloin, kun potilas ei itse pysty tekemään omaa hoitoaan koskevia päätöksiä. Hoitotahto on tarkoitettu hoito-ohjeeksi kroonisissa (pitkäaikaisissa) sairauksissa, joissa paranemisen toivo on mennyt. Hoitotahtossa ilmaistu kieltäytyminen aktiivisesta hoidosta on lääkäriä ja muita terveydenhuollon ammattihenkilöitä sitova sekä omaisia ohjaava, ellei ole perusteltua syytä epäillä, että potilaan tahto olisi hoitotahtoon laatimisen jälkeen muuttunut./ JJ25.9.2021